

STUDIUL PRELIMINAR AL RESTURILOR DE FAUNĂ DE LA SMÎRDANU

DE
SERGIU HAIMOVICI

Săpăturile executate în 1956 de către Maria Comșa în citeva complexe închise de la Smîrdanu, aparținând culturii Cerneahov-Sîntana, au avut drept rezultat, printre altele, descoperirea unor resturi de faună.

Materialul faunistic, în cantitate destul de mică de altfel și anume 86 piese, este alcătuit în totalitatea sa din fragmente osoase aparținând mamiferelor. Am putut determina cu precizie doar 79 resturi; 7 fragmente reprezentând așchii de coaste sau de oase lungi, fiind nedeterminabile. Menționăm de asemenea faptul că, cu excepția unui metacarp, astragal și a citorva falange întregi, resturile osoase sînt foarte fragmentare. Unele prezintă urme de ardere fără a fi însă calcinate, iar pe citeva se distinge impresia dinților de carnivore — probabil ale ciinelui.

În tabelul de mai jos dăm speciile de mamifere determinate cît și frecvența resturilor lor.

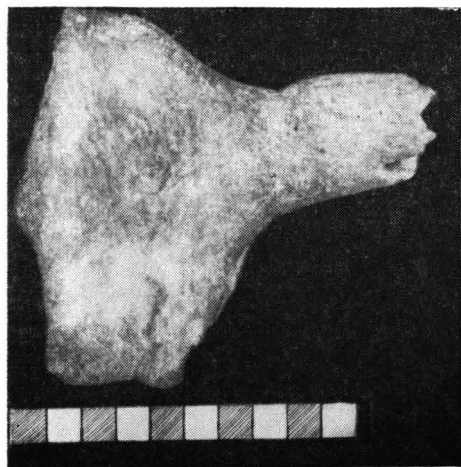
Tabel

reprezentînd speciile determinate, numărul de fragmente, cît și numărul de indivizi prezumați pentru fiecare specie în parte

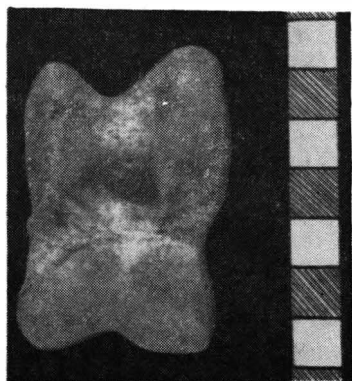
Specia	Fragmente		Indivizi	
	Nr. abs.	%	Nr. abs.	%
Bos taurus	58	73,41	7	50,00
Ovicaprine	9	11,40	3	21,42
Equus caballus	9	11,40	2	14,28
Sus scrofa domesticus	2	2,53	1	7,15
Canis familiaris	1	1,26	1	7,15
	79		14	

Se poate constata cu ușurință, că toate resturile osoase aparțin animalelor domestice, nici un mamifer sălbatec nefiind reprezentat în materialul determinat.

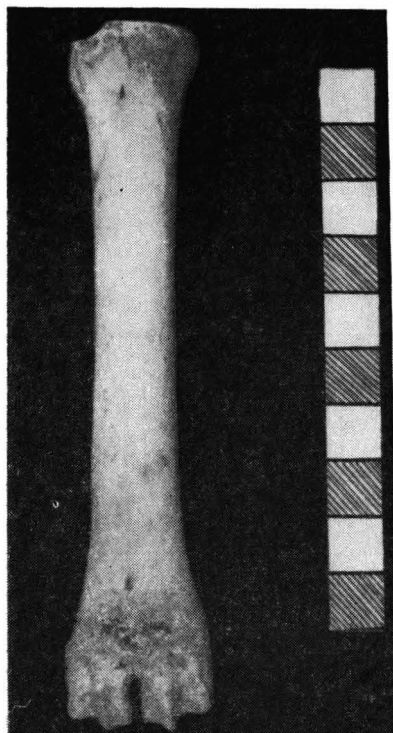
Dintre animalele domestice primul loc este ocupat de către bovine, de la care am găsit fragmente aparținînd tuturor părților osoase. Se poate constata că vitele cornute, crescute de către populația de la Smîrdanu,

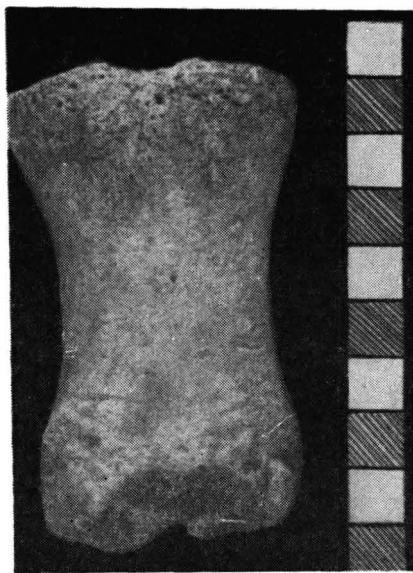
1

2

3

4

Fig. 1. — 1, fragment de craniu cu corn, de *Bos taurus* L.; 2, astragal de *Bos taurus* L.; 3, metacarp de *Ovis aries* L.; 4, falanga I de *Equus caballus* L.

erau de talie specifică destul de mică, cu un aspect gracilizat și cu coarne scurte. Două resturi osoase (un fragment de mandibulă și un axis) provin de la un individ de talie mai mare — probabil un mascul necastrat.

Menționăm că o parte a fragmentelor osoase provine de la tineret și am putut determina, cu ajutorul dentiției, că cel puțin doi indivizi nu au atins vârsta de 3 ani : unul avea circa 18 luni și altul cam 28 luni. Așadar bovinele erau crescute, într-o oarecare măsură, în mod expres, ca furnizoare de carne și nu pentru alte scopuri : lapte, tracțiune.

În ordinea frecvenței dar cu un număr mult mai mic de resturi urmează ovicaprinele. În lipsa caracterelor diferențiale pentru piesele osoase aparținând genurilor *Capra* și *Ovis*, am putut evidenția cu precizie doar pentru trei resturi, apartenența lor la genul *Ovis*. Este posibil ca și celelalte șase fragmente să aparțină oii, capra nefiind reprezentată în materialul osteologic determinat.

Ecvidele urmează imediat după ovicaprine. Puținele resturi ale calului, dar mai ales lipsa fragmentelor de craniu, cât și a porțiunilor caracteristice de oase lungi, nu ne dau posibilitatea să precizăm tipul rasial al acestui animal. Se poate constata doar că avea o talie specifică mijlocie sau chiar mică. Existența pe un fragment de falanga I, a unor exostoze, pare a arăta că locuitorii de la Smîrdanu întrebuințau calul nu numai pentru călărie ci și pentru transport sau alte munci.

Porcinele sînt reprezentate doar prin două resturi, ambele aparținînd unui individ matur, de talie destul de mică.

Cîinelui îi aparține un singur fragment (epifiza inferioară a unui humerus) ; el provine de la un animal matur de talie mijlocie. Am menționat că pe cîteva fragmente de bovine se pot observa urmele dinților de carnivore — probabil ale cîinelui. Astfel, această specie avea în realitate o frecvență mai ridicată decît cea dată de prezența în materialul osteologic deshumat, a unui singur rest osos aparținînd cîinelui.

În concluzie, putem admite că una din ocupațiile principale ale locuitorilor de la Smîrdanu, aparținînd culturii Cerneahov-Sîntana era creșterea vitelor și anume a cornutelor mari. Ovicaprinele, dat fiind frecvența lor destul de joasă în raport cu cea a bouului domestic, jucau un rol mult mai mic.

Penuria resturilor de porcine ar putea indica un oarecare caracter de mobilitate al populației.

ÉTUDE PRÉLIMINAIRE DES RESTES FAUNIQUES DE SMÎRDANU

RÉSUMÉ

Les fouilles archéologiques exécutées dans un certain nombre de complexes de Smîrdanu, appartenant à la civilisation de Sîntana-Tchernéakhov, ont amené au jour des restes fauniques.

Le tableau inclus dans le texte donne les espèces déterminées et leur fréquence. Remarquons que tous ces restes appartiennent à des animaux domestiques.

On peut affirmer donc que l'une des principales occupations de cette population était l'élevage, celui du grand bétail notamment, qui représente 73,41 % des restes recueillis. Le rôle des ovicaprins était de beaucoup plus modeste. Fort vraisemblablement, le cheval était utilisé pour la traction aussi.

La quantité extrêmement réduite des restes porcins pourrait être l'indice d'une certaine mobilité de la population.

LÉGENDE DES FIGURES

Fig. 1. — 1, fragment de crâne à corne, de *Bos taurus* L. ; 2, astragale de *Bos taurus* L. ; 3, métacarpe d'*Ovis aries* L. ; 4, phalange I d'*Equus caballus* L.